

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/14/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723010498
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8723010498.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov Mgr. Iva Maruščáka a JUDr. Lucie Bašistovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.05.2024, v konaní proti obžalovanému A. B. pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 6T/56/2023 zo dňa 06.12.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom sp. zn. 6T/56/2023 zo dňa 06.12.2023 Okresný súd Poprad uznal obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom B., C. XXXX/X, vinným z prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 16.8.2022 v čase o 22.39 hod. na ceste I/66 v mestskej časti Poprad – Matejovce, okres Poprad, v kilometri 92,0 v smere jazdy od mesta Poprad na mesto Kežmarok viedol ako vodič osobné motorové vozidlo továrenskej značky Seat Ibiza EČ: B. bielej farby, kde v uvedenom úseku štátnej cesty sa nevenoval plne vedeniu vozidla a riadne nesledoval situáciu v cestnej premávke, pričom nedal prednosť chodcovi A. D., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom E. XXXX/XX, F. – D., ktorý v tom čase prechádzal cez priechod pre chodcov, ktorý bol označený vodorovným dopravným značením a zvislým dopravným značením v smere chôdze od mestskej časti Poprad – Matejovce ku čerpacej stanici OMV, teda z ľavej strany na pravú z pohľadu vodiča A. B. a teda svojou polohou tela bol v jazdnom pruhu vodiča A. B., ktorý narazil prednou ľavou časťou karosérie vozidla do chodca A. D., konkrétne do jeho pravej dolnej končatiny, pričom tento následkom nárazu trpel drtivé poranenie hlavy a ďalšie poranenia, ktoré boli nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste podľahol, čím takto A. B. ako vodič vyššie uvedeného osobného motorového vozidla závažným spôsobom porušil ustanovenia vyplývajúce v zmysle § 4 ods. 1 písm. c) písm. f) s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. f) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za to mu uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mu výkon trestu podmienenečne odložil. Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu na 3 (tri) roky. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu uložil trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 (dvoch) rokov.

Proti tomuto rozsudku v neprospech obžalovaného, ale len proti výroku o treste, podal včas a riadne odvolanie okresný prokurátor. V písomnom odôvodnení podaného odvolania uviedol, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že prihliadal na okolnosti skutku a spôsobený následok, ako aj na osobu páchatel'a, ktorý sa počas 28 rokov nedopustil žiadneho iného konania porušujúceho

pravidlá bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, že prihladol na skutočnosť, že obžalovaný, ako jediný z rodičov, zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré navštevuje strednú školu, s čím sú spojené potreby súvisiace s mobilitou, pričom s odkazom na to, že represívny, ale aj výchovný účel tohto druhu trestu bude naplnený jeho uložením vo výmere 2 rokov, uložil predmetný trest zákazu činnosti, ktorý však odvolateľ považoval za nezákonný a ako neprimerane mierny. Svoj názor odôvodnil tým, že pokiaľ ide o spôsob spáchania činu a jeho následok, obžalovaný ako vodič osobného motorového vozidla v obci závažným spôsobom porušil pravidlá cestnej premávky, konkrétne § 4 ods. 1 písm. c) a § 137 ods. 2 písm. t) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho usmrtil chodca na priechode pre chodcov, a tak pri tak závažnom porušení pravidiel cestnej premávky s následkom smrti je prijateľným trest zákazu činnosti vo výmere 3 rokov tak, ako ho súd uložil pôvodne v trestnom rozkaze zo dňa 18.07.2024. Takto trest, podľa odvolateľa, možno považovať za mierny vzhľadom na následok. Pokiaľ ide o osobné pomery obžalovaného, tieto považuje za nedostatočné pre uloženie tak nízkej výmery trestu zákazu činnosti. Oproti skutkovému stavu, pri vydaní trestného rozkazu sa tieto nezmenili zásadným spôsobom tak, aby odôvodňovali zníženie pôvodne uloženého trestu. Pokiaľ zo zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 06.12.2023 vyplýva, že obžalovaný pri záverečnej reči uviedol, že sa stará o 18 ročnú dcéru, ktorá navštevuje strednú školu v Levoči, že jej matka pracuje v Nemecku a že on potrebuje byť pracovne aktívny, a preto potrebuje byť mobilný, tak podľa odvolateľa, dcéra obžalovaného už má vek, v ktorom môže byť po splnení podmienok držiteľkou vodičského oprávnenia, pokiaľ už toho času nie je, pričom obžalovaný nie je samoživiteľ, ale ide o bývalého príslušníka Policajného zboru, kde pôsobil 20 rokov, čo znamená, že poberá výsluhový dôchodok, a tak, podľa odvolateľa, možno zhrnúť, že osobné pomery obžalovaného sú také, že síce má dcéru, ktorá navštevuje strednú školu, ale táto je už plnoletá, môže si zabezpečiť vodičské oprávnenie kvôli mobilite alebo využívať prostriedky hromadnej dopravy tak, ako ostatní spolužiaci, keď príjem domácnosti nie je odkázaný len na obžalovaného, resp. len na jeho prácu popri poberaní výsluhového dôchodku. Na druhej strane nič nebráni obžalovanému zariadiť si prepravu do zamestnania iným spôsobom, resp. požiadať zamestnávateľa o úpravu pracovnej doby tak, aby mohol využívať prostriedky hromadnej dopravy. V každom prípade však zmysel a účel trestu nie je v tom, aby sa súd prispôboval potrebám obžalovaného, ale naopak, je potrebné objektívne vyhodnotiť všetky okolnosti v zmysle § 34 Trestného zákona a uložiť trest v takej výmere, aby tento splnil prvky individuálnej a generálnej prevencie. V danom prípade má okresný prokurátor za to, že došlo k prílišnému a nedôvodnému prihliadnutiu na osobné pomery páchatela oproti fatálnemu následku jeho konania a vzhľadom na vyššie uvedené, okresným súdom uloženým trestom zákazu činnosti len vo výmere 2 rokov, nie je možné dosiahnuť jeho účel a tento predovšetkým nesplní prvky individuálnej a generálnej prevencie. V podstate na základe uvedeného okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil v napadnutom rozsudku ako neprimeraný výrok o treste a sám v tejto časti rozhodol tak, že uloží trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá najmenej vo výmere 3 rokov.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Dospel celkovo k záveru, že výrok o treste bol výsledkom správneho postupu konania, bol odôvodnený a zákonný. Súdom prvého stupňa uložený trest považoval odvolací súd za trest primeraný.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu vychádzal z rozhodných okolností uvedených v § 34 ods. 4 Trestného zákona, pričom prihliadol najmä na spôsob spáchania skutku a jeho následok, zavinenie, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, ako aj na pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností v súlade s citovaným § 38 ods. 2 Trestného zákona, pričom skutočnosť, že obžalovaný sa k skutku priznal a tento oľutoval, považoval za poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pričom nezistil prítomnosť žiadnych priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného zákona. Prihliadajúc na základné kritéria trestu, ale aj na okolnosti samotnej trestnej veci a osobu páchatela, súd mal zato, že sledovaný účel trestu bude možné dosiahnuť aj uložením trestu odňatia slobody na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby vo výmere 2 rokov. Zároveň mal súd za to, že takto sledovaný účel trestu je možné dosiahnuť aj jeho hrozbou vzhľadom na doterajší bezúhonný život obžalovaného, a preto trest uložil ako podmienený,

príčom za primeranú skúšobnú dobu považoval dobu 3 rokov. Uloženie trestu zákazu činnosti odôvodnil tým, že obžalovaný, ako vodič vozidla, závažným spôsobom porušil povinnosti uložené zákonom súvisiace s pravidlami bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, následkom ktorého bolo spôsobenie trvalého a neodstrániteľného následku v podobe smrti iného účastníka cestnej premávky, pričom pri výmere tohto druhu trestu súd prihliadal na okolnosti skutku a spôsobený následok, na osobu páchatela, keď tento okrem skutočností, že doposiaľ viedol riadny život, ako vodič motorového vozidla skupiny B bol spoľahlivý natoľko, že počas obdobia 28 rokov, odkedy je držiteľom vodičského oprávnenia, sa nedopustil žiadneho iného konania, ktoré by súviselo s porušením pravidiel bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, prihliadal aj na osobné pomery obžalovaného, keď tento je naďalej pracovne aktívny a súčasne ako jediný z rodičov zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré navštevuje strednú školu, s čím za nepochybné považoval spojenie s potrebou súvisiacou s mobilitou. Okresný súd uzavrel, že represívny, ale aj výchovný účel tohto druhu trestu, bude naplnený jeho uložením vo výmere 2 rokov.

Odvolačný súd sa s touto úvahou súdu prvého stupňa stotožnil, pretože zodpovedá zákonnému postupu, zachovanému pri dokazovaní, z ktorého vyplynuli skutočnosti, ktoré boli hodnotené postupom podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, podľa ktorého, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 a 6 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V súlade so zásadou uvedenou v § 31 ods. 1, 2 Trestného zákona, trest je právnym následkom spáchaného trestného činu, je to ujma na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť páchatelovi len súd podľa tohto zákona za spáchaný trestný čin. Trest samotný, spočívajúci v obmedzení osobnej slobody nepochybne predstavuje zásah do dovtedajšej úrovne psychického vývoja obvineného ako človeka o to viac, keď dovtedy viedol riadny život. Preto je namieste ukladať trest podľa zásad stanovených Trestným zákonom sledujúc účel trestu a ukladať trest primeraný.

V zmysle ustanovenia § 34 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Okrem toho, hľadiská, na ktoré súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery najmä prihliada, sú vo všeobecnosti podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Účelom trestu je ochrana spoločnosti pred páchatelom trestného činu, vyjadrená vo forme represie. Cieľom uplatňovania tejto zásady je uložiť páchatelovi trestného činu trest, ktorý by mal byť určitou formou odplaty spoločnosti, a to vo forme ujmy na osobnej slobode majetkových alebo iných právach odsúdeného, ktorú môže uložiť len súd podľa Trestného zákona za spáchaný trestný čin, pričom ujma nie je účelom trestu, ale iba prostriedkom, ako ho dosiahnuť. Okrem odplaty odsúdenému ide spoločnosti vo vyjadrenom treste aj o jej ochranu, teda o zabránenie v páchaní trestnej činnosti a, samozrejme, o prevenciu, a to v podobe individuálnej prevencie, t. j. pôsobenia na odsúdeného sankciou tak, aby v budúcnosti viedol riadny život, ako aj vo forme generálnej prevencie, t. j. pôsobenia trestu smerom k ostatným členom spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení a tiež vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatela. Úlohou spoločnosti je pritom uložiť len taký druh a výmeru trestu, pri ktorom bude splnený účel tohto trestu, ale zároveň budú dodržané aj zásady humanizmu, a to predovšetkým tak, že trest má spôsobiť len takú ujmu, akú vyžaduje splnenie účelu trestu. Veľmi dôležité je pri ukladaní trestu hodnotiť osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, a to najmä preto, aby trest, ktorý je páchatelovi ukladaný, odrážal v sebe najmä jeho minulosť z hľadiska jeho postoja k dodržiavaniu jednotlivých spoločenských noriem, jeho povinností, ale najmä jeho vývoj z hľadiska páchania trestnej činnosti. Dôležité je hodnotenie a posúdenie páchatela z hľadiska jeho pôsobenia v spoločnosti, a to vo všetkých súvislostiach a so zreteľom na zabránenie odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti, ale aj s dôrazom na vytvorenie podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Preto je pre daného páchatela

vždy dôležité uložiť individuálny trest v zmysle tejto zásady, pretože je potrebné, aby spoločnosť pôsobila svojou sankciou, ktorú ukladá súd, najmä na páchatela trestného činu. Dôležité je skúmať aj pomery páchatela, a to v celom spektre pôsobenia tejto osoby v minulosti, pretože len tak je možné zabezpečiť, aby trest bol uložený spravodlivo. Dôležité je pri ukladaní trestu poznať rodinné a osobné pomery páchatela, ale aj jeho majetkové pomery, zdravotný stav, ako aj jeho postavenie v rodine najmä s ohľadom na jeho starostlivosť vo vzťahu k ostatným členom jeho rodiny. Práve na základe správneho hodnotenia páchatela a overenia jeho pomerov je možné splniť cieľ individuálnej prevencie.

Okresný prokurátor síce podal odvolanie v neprospech obžalovaného, do popredia dávajúc spôsobený následok a opomínajúc význam viacerých ďalších zákonných hľadísk, ktoré súd musí rešpektovať pri ukladaní zákonného a primeraného, spravodlivého trestu, no súd prvého stupňa správne, zákonne a odôvodnene vysvetlil dôvody uloženia trestu.

Z predloženého spisu vyplynulo, že okresný súd vyhlásenie obžalovaného A. B., že je vinný zo žalovaného skutku, prijal. Následne v rámci dokazovania pokračoval dokazovaním súvisiacim s výrokom o treste. Takto došlo k zmene oproti stavu v čase vydania trestného rozkazu. Priznanie obžalovaného na hlavnom pojednávaní dosiahlo totiž v danom prípade najvyššiu úroveň v podobe vyhlásenia o vine, ktoré zároveň urýchlilo dosiahnutie účelu trestného konania. Odvolací súd pritom musí pripomenúť, že v osobe obžalovaného ide o vysokú bezúhonnú osobu, ktorá nikdy vo svojom dlhom živote sa nedostala do rozporu so záujmami chránenými Trestným zákonom, ktorá prejavuje úprimnú ľútosť nad spôsobeným následkom svojho nebanlivostného konania, ku ktorému ale došlo za okolností, že poškodený mal možnosť tento následok odvrátiť, ak by nevstúpil na cestu, keďže mal technickú možnosť vidieť prichádzajúce vozidlo Seat obžalovaného a znalec nevyhlásil skutočnosť, že tento chodec sa v koridore následného pochybu vozidla Seat zastaví, resp. spadne. To samozrejme zásadne neznižuje zodpovednosť za nesprávnu techniku jazdy obžalovaného vo vzťahu k včasnému neprispôsobeniu rýchlosti pohybu vozidla obžalovaného, ktorý, napriek zachovaniu najvyššie dovolenej rýchlosti, mal zvýšiť pozornosť a predpokladať možnú prítomnosť aj najmenej kontrastne oblečených chodcov na priechode pre chodcov, no treba dodať, že poškodený sa v čase smrti nachádzal pod vplyvom alkoholu v rozmedzí stredného stupňa opitosti.

Vo všeobecnosti nie je častým zistenie, že obžalovaný, ako vinník dopravnej nehody, bol /ako to uviedol už súd prvého stupňa/ ako vodič doposiaľ maximálne spoľahlivý, keď držiteľom vodičského oprávnenia je od roku 1994, pričom v evidenčnej karte vodiča nemá žiadny záznam. Ani v iných oblastiach občianskeho života súd nenachádza narušenie tohto záveru. Z miesta trvalého bydliska je hodnotený všeobecne bez zistenia negatívnych poznatkov a zo strany zamestnávateľa, Mesta Poprad, je hodnotený ako zodpovedný, spoľahlivý a svedomitý zamestnanec.

Každý prípad súd posudzuje samostatne, nezávisle a nestranne, pričom zohľadňuje špecifiká prípadu a dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti hodnotí postupom podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Aj v tomto prípade bolo namieste zohľadniť také skutočnosti, vrátane skutočností týkajúcich sa osoby obžalovaného. Konštrukcie odvolateľa, že osobné pomery obžalovaného sú také, že síce má dcéru, ktorá navštevuje strednú školu, ale táto je už plnoletá, môže si zabezpečiť vodičské oprávnenie kvôli mobilite alebo využívať prostriedky hromadnej dopravy tak, ako ostatní spolužiaci, keď príjem domácnosti nie je odkázaný len na obžalovaného, resp. len na jeho prácu popri poberaní výsluhového dôchodku, že nič nebráni obžalovanému zariadiť si prepravu do zamestnania iným spôsobom, resp. požiadať zamestnávateľa o úpravu pracovnej doby tak, aby mohol využívať prostriedky hromadnej dopravy, nemajú zásadný vplyv na záver, že po zohľadnení všetkých zákonných hľadísk ukladaní trestov, je uložený trest plne v súlade so záujmom na generálnej a individuálnej prevencii, so záujmom na represívnom no i výchovnom účinku trestu.

Okresný súd si evidentne uvedomil aj pri takých skutočnostiach aké boli v tomto konaní zistené, že skúsenosti získané pri sledovaní účinnosti jednotlivých trestov ukladaných za trestné činy v doprave ukazujú, že trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá patrí k najúčinnnejším prostriedkom ochrany bezpečnosti v cestnej doprave aj pri menovanom obžalovanom, ktorý sa permanentne dlhodobo v minulosti ukázal ako disciplinovaný vodič a nebol postihnutý za porušenia žiadnych pravidiel cestnej premávky. Prístup obžalovaného k dodržiavaniu pravidiel cestnej premávky mal teda spoločensky priaznivý trend, nebyť predmetnej dopravnej nehody s fatálnym následkom.

Odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovanému bol uložený aj trest priamo obmedzujúci výkon jeho vodičského oprávnenia. Zjavne bude pôsobiť cielene obmedzujúco po relevantnú dobu u obžalovaného ako osoby, u ktorej je možnosť nápravy vzhľadom na jeho doterajší i súčasný bezúhonný spôsob života, výnimočnosť vybočenia z medzí riadneho života v podobe predmetnej dopravnej nehody a jeho kritický prístup k tomu, že ju spôsobil, výrazne vysoká.

Okresný súd obžalovanému preto, podľa názoru krajského súdu, správne uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu na 3 roky a k tomu aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 2 rokov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.